

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE MALEZYA HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA
İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 6.2.2000 Sayı: 23956)

Kanun No
4524

Kabul Tarihi
1.2.2000

MADDE 1. – 25 Şubat 1998 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
MALEZYA HÜKÜMETİ ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA
İLİŞKİN
ANLAŞMA**

Bundan sonra “Âkit Taraflar” olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti;

Uzun dönem esasına dayalı ekonomik ve endüstriyel işbirliğini genişletmek ve derinleştirmek, ve özellikle bir Âkit Taraf yatırımcılarının diğer Âkit Tarafın ülkesindeki yatırımları için uygun şartlar oluşturmak arzusu ile;

Her iki Âkit Taraf yatırımcılarının yatırımlarının korunması ve her iki Âkit Tarafın ekonomik refahı amacıyla yatırımların akımının ve bireysel iş girişimlerinin teşvik edilmesi ihtiyacını kabul ederek;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

1. İş bu Anlaşmanın amacı bakımından;

(a) “Yatırımlar” terimi, her türlü mal varlığını ve özellikle, sınırlayıcı olmayacak şekilde aşağıdakileri kapsar:

(i) taşınır ve taşınmaz mallar ile ipotek, tedbir, rehin gibi diğer aynı haklar

(ii) hisse senetleri, sermaye hisseleri ve şirketlerin borç senetleri;

(iii) para alacakları veya malî değeri olan bir yatırımla ilgili herhangi bir ifa alacağı;

(iv) telif hakkı, patent, ticarî marka, ticarî isim, endüstriyel tasarım, ticarî sırlar, teknik proses ve know-how ve peştemaliyeye ilişkin hakları kapsayan fikri ve sınai mülkiyet hakları;

(v) Âkit Tarafların her birinin ülkesinde doğal kaynakları araştırma, çıkarma ve kullanma dahil olmak üzere kanunen veya sözleşme ile tanınan iş imtiyazları

(b) “Hasılatlar” terimi, bir yatırımdan elde edilen ve özellikle, sınırlayıcı olmayacak şekilde kâr, faiz sermaye kazancı, temettü, royalti veya ücreti içerir.

(c) “Yatırımcı” terimi:

(i) (1) Türkiye Cumhuriyeti bakımından; yürürlükteki mevzuatına göre Türk vatandaşlığına haiz olan herhangi bir gerçek kişiyi;

(2) Malezya bakımından; yürürlükteki mevzuatına göre Malezya vatandaşlığına haiz olan veya Malezya’da sürekli mukim olan herhangi bir gerçek kişiyi;

(ii) bu Âkit Tarafın yürürlükteki mevzuatına uygun olarak ticaret ve/veya yatırım faaliyetinde bulunmak amacıyla kurulmuş veya teşekkül etmiş şirketler, ortaklıklar, tröstler, iş ortaklıkları, teşkilâtlar, birlikler ve teşebbüsler gibi tüzel kişileri

(d) “Ülke” terimi;

(I) Türkiye Cumhuriyeti için, Türkiye Cumhuriyeti’nin ülkesi, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının uygulandığı tüm alanı olduğu kadar, uluslararası hukuka uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti’nin egemenlik haklarını kullandığı sahile kıyısı olan deniz alanlarını,

(ii) Malezya için, tüm Malezya Federasyonu’nu kapsayan kara ülkesini, karasularını, onun deniz yatağını ve yeraltını ve üzerindeki hava sahasını kapsar.

(e) “Serbestçe kullanılabilen para” yatırımın yapıldığı esas parayı veya uluslararası işlemlerde ödeme yapmak için yaygın olarak kullanılan ve uluslararası belli başlı döviz piyasalarında yaygın olarak alınıp satılan diğer paraları ifade etmektedir.

2. (a) Paragraf 1 (a)’da tanımlanan “yatırım” terimi yalnızca Âkit Tarafların kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak yapılan tüm yatırımları ifade eder.

(b) Varlıkların yatırım şeklindeki herhangi bir değişiklik, bu değişikliğin aslen yatırıma dönüştürülen varlık açısından, eğer varsa, verilecek onaya tezat teşkil etmemesi şartıyla, bu varlıkların yatırım olarak sınıflandırılmasına engel teşkil etmez.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafın yatırımcılarını kendi ülkesinde sermaye yatırımı yapmaları için kendi kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak teşvik edecek ve uygun şartlar yaratacaktır.

2. Her bir Âkit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına her zaman eşit muamele sağlanacak ve diğer Âkit Tarafın ülkesinde tam ve yeterli koruma ve güvenlikten istifade edecektir.

MADDE 3

En Ziyaade Müsaadeye Mazhar Millet Hükümleri

1. Âkit Taraflardan herhangi birinin yatırımcıları tarafından diğer Âkit Tarafın ülkesinde gerçekleştirilen yatırımlar, herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarınca gerçekleştirilen yatırımlara verilenden daha az elverişli olmayan, adil ve eşit muameleye maruz kalacaktır.

2. Bu Anlaşmanın herhangi bir üçüncü Devlet yatırımcılarına izin verilenden daha az elverişli olmayan koşulların garanti edilmesiyle ilgili hükümleri bir Âkit Tarafın diğerinin (Âkit Tarafın) yatırımcılarına;

(a) Âkit Taraflardan herhangi birinin taraf olduğu veya olabileceği halihazırda yapılmış ya da gelecekte yapılacak gümrük birliği veya serbest ticaret bölgesi, ortak pazar, parasal birlik veya benzeri uluslararası anlaşma veya bölgesel işbirliğinin diğer şekilleri; ya da makul bir zamanın içinde bu tip bir birlik veya bölgenin oluşturulmasına ya da süresinin uzatılmasına öncülük edecek şekilde tasarlanmış bir anlaşmanın kabulü ya da;

(b) tamamen ya da esas olarak vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma ya da düzenleme veya tamamen ya da esas olarak vergilendirmeye ilişkin herhangi bir dahili mevzuattan kaynaklanan, herhangi bir muamele, tercih ya da ayrıcalığın faydalarını diğer Âkit Taraf yatırımcılarına sunmakla yükümlü olduğu anlamında yorumlanamaz.

MADDE 4
Kayıplar için Tazminat

Yatırımları bir savaş veya diğer silâhlı çatışma, ihtilal, ulusal bir zaruret durumu, ayaklanma, isyan veya kargaşa sebebiyle diğer Âkit Tarafın ülkesinde zarara uğrayan Âkit Taraflardan birinin yatırımcıları diğer Âkit Tarafça eski hale getirme, tazmin, telafi ya da diğer çözümlerle ilgili olarak, herhangi bir üçüncü devlet yatırımcılarına sonraki Âkit Tarafça izin verileden daha az elverişli olmayan bir muameleye tabi tutulacaktır.

MADDE 5
Kamulaştırma

Âkit Taraflardan hiçbirisi, aşağıda belirtilen şartlar dışında, diğer Âkit Tarafın bir yatırımcısının yatırımlarına karşı herhangi bir kamulaştırma ya da devletleştirme önlemi almayacaktır.

(a) kanunî veya kamu yararı için ve yürürlükteki hukuk çerçevesinde alınmış tedbirler;

(b) ayrımcı olmayan tedbirler;

(c) sözkonusu tedbirlere zamanında, yeterli ve etkin tazminat için koşullar eşlik edecektir. Böyle bir tazminat, el koyma işleminin kamu tarafından öğrenilmesinde hemen önceki gerçek piyasa değerine tekabül edecektir. Bu gibi bir piyasa değeri uluslararası olarak kabul edilmiş uygulama ve yöntemlere uygun olarak belirlenecek ya da, bu gibi bir piyasa değeri belirlenemediğinde Âkit Taraflar arasında karşılıklı olarak mutabık kalınabilecek bu gibi makul bir miktarda olacak ve bu miktar serbestçe kullanılabilen paralarla Âkit Taraftan serbestçe transfer edilecektir. Tazminatın ödenmesinde herhangi bir makul olmayan gecikme, bu gibi bir oran kanun tarafından düzenlenmiyorsa her iki tarafça üzerinde mutabık kalınan, cari olan ticarî oranda bir faizi gerektirecektir.

MADDE 6
Yatırımların İadesi

1. Her bir Âkit Taraf, kanunları ve nizamları çerçevesinde, makul olmayan gecikme olmaksızın, serbestçe kullanılan herhangi bir para birimiyle aşağıdakilerin transferine izin verecektir:

(a) net kârlar, kâr payları, royalti bedelleri, teknik yardım ve teknik ücretler, faiz ve teknik ücretler, faiz ve diğer cari hasıllatlar, diğer Âkit Tarafın yatırımcılarının herhangi bir yatırımından doğan kazançlar,

(b) diğer Âkit Tarafın yatırımcılarınca yapılan herhangi bir yatırımın tamamının veya bir kısmının tasfiyesinden elde edilen kazançlar,

(c) bir Âkit Taraf yatırımcılarınca diğer Âkit Tarafın yatırımcılarına verilen ve her iki Âkit Tarafça yatırım olarak tanınan kredilerin geri ödemesinde kullanılan bedeller,

(d) diğer Âkit Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili olarak istihdam edilen bir Âkit Tarafın yatırımcılarının net kazançları ve diğer tazminatlar.

2. İşbu Maddenin 1 inci paragrafındaki transfere uygulanabilir döviz kuru, havale zamanında geçerli döviz kuru olacaktır.

3. Âkit Taraflar işbu Maddenin 1 inci paragrafında sözü edilen transferlere, herhangi bir üçüncü Devletin yatırımcılarının yatırımlarından kaynaklanan transferlere gösterilen muamele kadar elverişli muamelede bulunmayı taahhüt eder.

MADDE 7

Bir Âkit Taraf ile Diğer Âkit Tarafın Bir Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Âkit Taraflardan biri ile diğer Âkit Tarafın bir yatırımcısı arasında ortaya çıkan ve aşağıdakileri içeren ihtilaflar:

(a) o Âkit Taraf ile diğer Âkit Tarafın yatırımcısı arasında, böyle bir yatırımcının bir yatırımı ile ilgili olarak yürürlüğe girebilecek herhangi bir yükümlülük;

(b) böyle bir yatırımcının bir yatırımı ile ilgili olarak bu Anlaşmayla tanınan ya da yaratılan herhangi bir hakkın ihlali iddası,

dostça danışma ve müzakere yoluyla çözümlenecektir.

2. Böyle bir uyuşmazlık, uyuşmazlığın yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, dostça çözümlenemezse; yatırımcı uyuşmazlığı aşağıdaki mercilere sunabilir:

a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Âkit Tarafın hukukuna göre yetkili mahkeme; veya

b) uzlaştırma veya tahkim yoluyla çözümlenmesi için, Washington'da 18.3.1965 tarihinde imzaya açılan, Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi çerçevesinde, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (bundan sonra "Merkez" olarak anılacak)

3. Her bir Âkit Taraf:

(a) Merkez'in Genel Sekreteri veya uzlaştırma komisyonu veya onun tarafından kurulan tahkim heyeti, uyuşmazlığın Merkez'in yargılama yetkisi içinde olmadığına karar vermedikçe; veya

(b) diğer Âkit Taraf bir tahkim heyeti tarafından verilen bir karara uyma ya da itaat etme konusuna başarısız olmadıkça;

tahkime sunulmuş herhangi bir uyuşmazlık için diplomatik yollara başvurmayacaktır.

MADDE 8

Âkit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. İşbu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasıyla Âkit Taraflar arasındaki uyuşmazlıklar mümkün olduğu takdirde diplomatik kanallardan çözümlenecektir.

2. Eğer Âkit Taraflar arasındaki bir uyuşmazlık bu yolla çözümlenemezse, Âkit Taraflardan birinin talebi üzerine, bir tahkim heyetine sunulabilir.

3. Böyle bir heyet, her bu dava için aşağıdaki şekilde oluşturulacaktır. Tahkim talebinin alınmasından itibaren iki ay içinde her bir Âkit Tarf heyetin bir üyesini seçecektir. Bu iki üyenin, iki Âkit Tarafın onayıyla seçtikleri bir üçüncü ülke vatandaşı, heyetin Başkanı olarak tayin edilecektir. Heyet Başkanı, diğer iki üyenin atanma tarihinden itibaren iki ay içinde tayin edilecektir.

4. Bu Maddenin 3 üncü paragrafında belirlenen periyodlar içinde gerekli atamalar yapılamamışsa, Âkit Taraflardan biri, diğer herhangi bir Anlaşmanın olmaması halinde, Uluslararası Adalet Divanı Başkanını gerekli tayinleri yapması için davet edebilir. Eğer Başkan (Uluslararası Adalet Divanı Başkanı), Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise veya başka bir şekilde belirtilen konularda görevini yerine getirmekten alıkonulursa Başkan Yardımcısı gerekli atamaları yapmaya davet edilecektir. Eğer Başkan Yardımcısı da Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise veya anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa, Âkit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Uluslararası Adalet Divanı üyesi gerekli atamaları yapmaya davet edilecektir.

5. Tahkim Heyeti kararını oy çokluğu ile alacaktır. Böyle bir karar her iki Âkit Taraf için de bağlayıcı olacaktır. Her bir Âkit Taraf heyetteki kendi üyesinin ve tahkim sürecinde temsilinin masraflarını karşılayacaktır; Başkanın masrafları ve kalan masraflar Âkit Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının iki Âkit Tarafın biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir ve bu karar her iki Âkit Taraf için de bağlayıcı olacaktır. Heyet, kendi usulünü kendisi belirleyecektir.

MADDE 9

Halefiyet

1. Âkit Taraflardan biri, gayri ticarî risklere karşı bir garanti tablosu oluşturmuşsa, garantörün yatırımcının haklarına herhangi bir halefiyeti diğer Âkit Tarafça tanınacaktır.

2. Garantör, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında, herhangi diğer hakları kullanmaya yetkili olmayacaktır.

3. Bir Âkit Taraf ile garantör arasındaki uyuşmazlıklar, bu Anlaşmanın 6 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde çözümlenecektir.

MADDE 10
Yatırımlara Uygulanma

İşbu Anlaşma, Âkit Taraflardan birinin ülkesinde diğer Âkit Tarafın yatırımcıları tarafından o Âkit Tarafın kanunları ve nizamlarına uygun olarak yapılmış olan yatırımların yanında bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra yapılmış olan yatırımlara da uygulanacaktır.

MADDE 11

Yürürlüğe Girme, Yürürlük Süresi ve Sona Erme

İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların Hükümetlerinin birbirlerine işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için Anayasal gereklerin tamamladığını bildirdikleri sonraki tarihten otuz (30) gün sonra yürürlüğe girecektir. Sonraki tarih, son bildirim mektubunun gönderildiği tarihi ifade eder.

2. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve bu Maddenin üçüncü paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır.

3. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Tarafa bir (1) yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirilebilir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, sözkonusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır.

Ankara'da 25.2.1998 tarihinde, Türkçe, Bahasa, Malezya ve İngilizce dillerinde hepsi de asıl olarak imzalanmıştır. Yorumda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Güneş TANER

MALEZYA HÜKÜMETİ
ADINA

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	17	29
7	38	152
25	54	60: 61, 412: 435

I- Gereççeli 66 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54 üncü Birleşim tutanağına bağılıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/342